

HALVE HELDEN

KAREN DIERICKX

*Het verhaal van halve helden,
van mensen die een deel van zichzelf kwijt zijn
in een wereld vol scherven en schimmen*

*Niemand kan de brug voor je bouwen
waarover jij de rivier van het leven
overschrijden moet.*

FRIEDRICH NIETZSCHE

*Je kunt pas plannen maken voor de toekomst,
als je vrede sluit met het verleden.*

JOY FIELDING

Inhoud

De toekomst I (najaar 1919)	9
Mijn leven voor het einde	11
Het jaar van het einde (1918)	21
Het jaar van het begin (1919)	189
De toekomst II (najaar 1919)	305

DE TOEKOMST I

(NAJAAR 1919)

Zie mij nou. Hier sta ik dan. Marguerite Gaublomme. Ietepie voor mijn zus. Rietepetiet voor mijn broers – als ze me op stang willen jagen. Het is iets van vroeger. Nog voordat alles begon en wij een heel gezin waren: ma, va, mijn tweelingbroers Wannes en Oliver, ons zusje Jutta en ik. (Loeke en de duiven van va tel ik maar niet mee.)

Misschien kennen jullie mij nog.

Misschien ook niet.

Het maakt niks uit; ik ben niet meer het Margrietje van toen. Ze is er nog, wees niet bang; ik voel haar nog steeds in me zitten, ze is een deel van me, een deel dat ik koester. Maar helemaal met haar samenvallen gaat niet meer. Niet na al die jaren en na alles wat er is gebeurd. Net als wij allemaal ben ik een nieuw iemand geworden. En net zoals wij allemaal kan ik – moet ik – aan een nieuw leven beginnen.

Om precies te zijn: het staat hier voor me, dat nieuwe leven. Eén stap, zo ver ben ik ervan verwijderd. Eén stap en ik sta er middenin. Het lastigste en het moeilijkste ligt achter me, en dat is iets wat ik nog steeds amper kan bevatten. Nooit had ik kunnen denken dat ik hier ooit zou staan. Zelfs die bewuste dag in november niet, nu bijna een jaar geleden, 11 november 1918, mijn zestiende verjaardag. Toen kwam er een einde aan vier jaar ellende, vier jaar onzekerheid, vier jaar opsluiting. Eindelijk was het voorbij en

konden we weer aan onszelf beginnen te denken. Echt over was het toen nog niet, maar op dat moment had niemand dat door. En als het ietwat anders had uitgedraaid, was het geen nieuw begin geweest, maar juist een einde. Al was het dat ook. En toch ook weer niet.

Ingewikkeld? Misschien. Misschien ook niet.

Maar wacht even, voordat je wegloopt en denkt: ze is geschift uit die oorlog gekomen, dat arme kind. Ik heb nog wat tijd; jij ook? Dan zal ik het uitleggen. Maar verwacht geen zeemzoeterig 'en ze leefden nog lang en gelukkig'-sprookje of een 'hoera, het is voorbij, daar zijn onze helden!'-verhaal. Zo simpel was het niet. Dit is het verhaal van halve helden, van mensen die een deel van zichzelf kwijt zijn in een wereld vol scherven en schimmen. En toch is het ook een vrolijk verhaal. En spannend.

Maar ik wil het je niet moeilijk maken. Alles op zijn tijd. Daarom zal ik eerst vertellen hoe mijn leven eruitzag voor de dag waarop alles anders werd.